

Tweede zondag van de 40dagentijd, 4 en 5 maart 2023
Exodus 24:12-18, Filippenzen 3:7-14 en Matteüs 17:1-9

Wie in het buitenland wel eens een berg of bergje heeft beklommen kent het genot van het bereiken van de top. Ik herinner me de Puy de Sancy in Frankrijk, die ik twee keer bedwongen heb. Een aardige klim die beloond werd met een schitterend uitzicht. Heldhafter qua beklimming was een berg die ik ooit beklom met mijn jongste broertje in Oostenrijk. 21 en 15 waren we toen. Al rond zes uur in de ochtend vertrokken we van de camping, zodat we in de koelte konden klimmen en voor tien bereikten we de top van de Gstoder, 2140 meter hoog. Maar voor dat we daar waren... Het was een klim van uren, waarbij we op een bepaald moment zo'n beetje steeds om de beurt de moed verloren en het maar wilden opgeven, maar elkaar dan over het dode punt heen trokken. *Laten we alleen nog even tot dáár gaan dan...* Uiteindelijk kwamen we er. Ver boven de boomgrens was het uitzicht over de besneeuwde bergtoppen in de omgeving onvergetelijk.

Misschien heeft u ook wel eens zoiets gedaan en herkent u de ervaring. Boven op zo'n berg, genietend van het uitzicht én van je prestatie, sta je stil en kun je je even boven alles verheven voelen. Boven het land waarop je kunt neerkijken maar ook wel boven je eigen leven, letterlijk op een afstand van al je dagelijkse bezigheden en druktes en vragen en zorgen. Die afstand doet iets met je. Daarom is het ook zo goed voor een mens om soms even weg te zijn uit je dagelijkse omgeving.

Zo'n berg-ervaring heb ik, misschien gek genoeg, ook wel eens bij een afscheid. Als dan verhalen en soms ook foto's van een mensenleven passeren is het net of je die mens vanaf een ander perspectief bekijkt dan toen je nog met hem of haar leefde. Het bijzondere en de schoonheid van een mens dringt op de een of andere manier dieper tot je door, alsof we een glimp opvangen van het geheim van dit leven. Ik weet niet of u dat gevoel ook herkent. Op de grens van leven en dood, bij geboorte en sterven, raken we aan het wonder van het bestaan. En dat voedt ons, dat troost ons, dat helpt ons hoofdzaken van bijzaken te onderscheiden.

En daarom hebben mensen in hun leven bergen nodig. Niet per se letterlijk, hoewel het in de bijbel wel over die onmisbaar echte bergen wordt gesproken. De berg van het verbond, de berg waarop Jezus de bergrede hield, de berg waarop Jezus van gedaante veranderde en in glans verscheen. Steeds zijn er bergen nodig om even boven de alledaagse werkelijkheid uit te klimmen.

Mozes beklom de berg van het verbond, we hoorden het in de eerste lezing van vandaag. Op afstand voor het volk, en door een wolk onttrokken aan hun zicht, ontving hij daar de aanwijzingen van God, de leefregels die richtingwijzers zijn naar het beloofde land. Ze gaan om te beginnen over God, opdat we nooit vergeten dat we leven van zijn bevrijdende liefde. Ze gaan over de Sabbat, die zevende, heilige dag, dat origineelste en kostbaarste geschenk van het Joodse geloof aan de mensheid: dat er paal en perk wordt gesteld aan werken en aan wat een mens

allemaal zou móeten, opdat we het leven dat we hebben gekregen mogen vieren. De meeste leefregels gaan over onze relatie met anderen, omdat die zo onmisbaar is als de lucht die we ademen: over elkaar respecteren en met zorg en aandacht omgaan met elkaar. Mooie woorden over leefregels die eigenlijk erg vanzelfsprekend klinken, maar dat in het gewone leven toch niet altijd zijn. We kunnen zo snel worden meegevoerd in 'hoe die dingen nou eenmaal gaan', in acties of reacties die gevoed worden door angst, teleurstelling of vermoeidheid. Dat berg-perspectief hebben we af en toe nodig om ons weer bewust te worden van wat belangrijk is en wat ons inspireert en moed geeft. De kerkdienst op zondag is ook zo'n moment, dat ook wel iets heeft van een wekelijkse mooie berg in ons bestaan. We zeggen niet voor niets: Ik zal opgaan tot het altaar Gods. Tot God, die altijd mijn ziel met vreugd vervult. In het evangelie zien Petrus, Jakobus en Johannes Jezus op een berg plotseling in het gezelschap van Mozes en Elia, de mensen met wie Hij verwant is. Een doorkijkje naar wie Hij werkelijk is, en zoals het vlak na zijn sterven (!) door de Romeinse legerbevelhebber werd verwoord: 'Werkelijk, deze mens was Gods Zoon'. Uiteindelijk wordt op dat moment, als het leven van Jezus is voltooid, dan beneden op aarde herhaald wat op die berg had geklonken: 'Dit is mijn geliefde zoon, ik wie Ik vreugde vindt'. Tot die tijd was het een geheim gebleven, zoals Jezus ook had gevraagd aan Petrus, Jakobus en Johannes: spreek met niemand over wat jullie hier op de berg hebben gezien, totdat de Zoon des Mensen is verrezen uit de dood. Want het is beter te zwijgen dan iets te zeggen dat daar beneden gemakkelijk kan worden misverstaan. Alsof het zou gaan om een ere-titel of een machtsaanspraak van Jezus, over dat Hij dan wel mens is maar toch wel hoger of beter dan wij. En daar gaat het niet om. Dat deze mens Gods Zoon is niet van betekenis als losse uitspraak of feit, maar heeft alleen betekenis als het ons raakt. We hoorden het letterlijk in het evangelie: Jezus loopt naar zijn vrienden toe, die door wat ze hadden gezien waren omgevallen van schrik en angst, en dan raakt Hij hen aan. En Hij zegt: Sta op en wees niet bang. Wat het kan betekenen als een mens zo door de Heer wordt aangeraakt kunnen we lezen in de woorden van Paulus, die zegt: Mijn Heer Jezus Christus kennen gaat alles te boven. Jezus is voor hem de berg in zijn leven, dat perspectief waarin alles in een ander licht wordt gezet, die berg die een mens steeds mag opzoeken en waar een mens ook wordt gevoed, zoals het volk Israël gevoed werd door de geboden die Mozes ontving. Met de woorden van psalm 121 kunnen we bidden: *Ik sla mijn ogen op naar de bergen, van waar zal mijn hulp komen? Mijn hulp komt van de Heer die hemel en aarde gemaakt heeft. Hij zal je voet niet laten wankelen en Hij zal niet sluimeren, je wachter. Hij waakt over je gaan en komen.* Met alles wat we doen en meemaken en met alles wat we meedragen mogen we Gods berg opzoeken, om zijn licht over ons leven te laten schijnen. Amen